

כיצד מברכין פרק ששי ברכות

מא

עין משפט
נר מצוה

בשלמא למ"ד. טבולות דמחמי תמרי דזיקא וטבולות דמחמי דקוממא
בבבלי כמרא היינו דהבא קרי להו טבולות תמרה ובמחמי' חנ' (ד' מ)
טבולות סחמא : בשברכותיהן שוות . כגון זיתים ותפוחים דתרווייהו
ב"פ העץ ובה לפטור את שתייהן בברכה אחת : חביב עדיף . איזה
שיראה דמחמיהן את החביב עליו תורה אור

משמע : אבל בשאין ברכותיהן שוות
ד"ה . אין ברכה אחת פוטרתן ושז
אין כאל מחלוקת ואמ"ר דתנן (לעיל
דף מ.) בירך על פירות האילן ב"פ
האלמה יא' ח"מ בחד מינא וטעם
ובירך עליה ב"פ האלמה אבל לטון
וזה וביך על האטון לא נפטר זית :
פשיטא לא גרסינן עד מימידי חדא
שאין זו שיטת הגמ' משקרא קשיא
ליה פשיטא דלא אילתרין למימרא
והדר קשיא היכי מצי למימרא ועוד
דלא פשיטא הו' אי לאו דאשמעינן
עולא ה"ל לטון פוטר את הית דהתנן
בירך על פירות האילן ב"פ האלמה
יא' שיהיה לטון עיקר . שבבבלי התחיל
האכילה ולא אבל זית אלא להפיג
חורפו של לטון דהו' ליה זית טפל
ותנן (דף מד.) כל שהוא עיקר ועמו
טפלה מברך על העיקר ופוטר את
הטפלה : מברך על זה כו' . וכל לא
נחלקו : ושני מיינים בעלמא . כגון
זית ותפוח שבברכותיהן שוות והאחד
ממין שבעה בזה נחלקו : חד אמר
מחלוקת בשברכותיהן שוות .
ודאמרו : ה"ג וחד אמר אף בשאין
ברכותיהן שוות גמי מחלוקת . ומפרש
לה ואולי : במאי פליגי . הא ודאי לא
מפסרי בחדא ברכה : אמר ר' ירמיה
בלהקדים פליגי . ולא גרסי' אבל
בשברכותיהן שוות מברך על אחד
מהן שיראה דהשאה בשאין שוות
מקפיד ר' יהודה על הקדמתן ואמר
מין שבעה עדיף כבא לפטור זו
בזו לא כ"ס : דאמר ר' יוחנן כו' .
אלמא קפדינן להקדמה ור' יהודה
אית ליה דר' יוחנן הלך כל שכן
היכא דחד לאו ממין שבעה דמין
שבעה עדיף ורבנן לית להו דר'
יוחנן במקום חביב דחביב עדיף :
ופליגי דרבי חנן . הא דר' יוחנן
דאמר המוקדם קודם לברכה אלמא
קרא לשבח א"י בא שיש בה פירות
החביבים הללו ומגלה כסדר דברים
חביבים ופליגי אדר' חנן דאמר לא
בא הכתוב להודיע שבה חשיבות
הפירות בטעם שלהם אלא שבה של
א"י שיש בה פירות ששיעוריהן תורה
נתלן בהן וכיון דהכי הוא לא הקפיד
הכתוב על סדרן שהרי בזו כולן שוין :
בבית המטענ . חביב והבא אל הבית
יטמא עד הערב (ויקרא יד) ולא
יכבס את בגדיו בגדים והאכל בבית
אכילה ואפילו לא יאכל מדחביב
בסיפיה והשוכב בבית יכבס את
בגדיו הלך הנכנס בו וטמא את
בגדיו עמו שלא כדרך מלבושו אין
אלו בגדיו וטמאים מיד שאף בהן
אני קורא והבא אל הבית וכשהוא לבוש
פרס . חגי ככר ששיעורו את העירוב * שהוא כולו מוזן
שתי סעודות וחליו מוזן סעודה אחת : פת חטין . נאכלת מהר :
מיסב . דרך הסבה שהיא נאכלת מהר שאינו פונה אנה ואנה : ואינו
מטמא באהל . הלכה למשה מסיני הוא : כדי רביעית יין למזר .

אבל בשאין ברכותיהן שוות . פירש"י כגון לטון וזית ושזב אין כאל
מחלוקת כיון שאין האחד פוטר את חבירו אפי' (ג) ר' יהודה
מודה דאין עדיפות בשבעת המינים אלא מברך על איזה שיראה תחלה
החביב לו ואחר כך יברך על השני וכן י' לפרש דרבי יהודה מודה
לחכמים הואיל ולא פ' הגמ' מוטב
שנאמר שיחיד מודה לרבים ולא
רבים מודים ליחיד והקשה רש"י
ולברך על האטון ולפטר את הית
דא' תנן לעיל בירך על פירות האילן
ב"פ האלמה יא' ותיך דשאי התם
שאין סס אלא חד מינא וטעם וביך
ב"פ האלמה אבל הכא כשביך
ב"פ האלמה על האטון לא פטר את
חבירו שהוא ב"פ העץ אפי' בדיעבד
וא"ת הא אמר' לעיל (דף נט.) גבי
עובדא דבר קשרא דברכת בורא פרי
האלמה חשיבא טפי משהכל לפי
שמבוררת טפי ח"כ גם ב"פ העץ
חשיבא טפי מברכת ב"פ האלמה וי"ל
דלא חביב ב"פ העץ כל כך מב"פ
האלמה כמו שחשוב ב"פ האלמה
משהכל ומ"ש בהלכות גדולות דב"פ
העץ תקדים לב"פ האלמה דמבוררת
טפי היינו לפי המסקנא דלקמן
דפליגי בשאין ברכותיהן שוות וק"ל
כו' יהודה אבל להאי לישנא דאמר'
דלא פליגי בשאין ברכותיהן שוות
לא מתוקם פסק דהלכות גדולות
כדפירשנו לעיל : **במיתרי** היו
לפניו לטון וזית מברך על האטון
וכו' . ופריך אלמא דמברך ב"פ
האלמה אפילו לפטור ב"פ העץ
אפילו לגבי זית שהוא משבעת
המינים וכ"ס קליות שכן כמו כן
משבעת המינים מברך עליו ב"פ
האלמה לפטור את * התפוחים לכן
לריך להגיה הכי כדפרישית * לעיל
באין ברכותיהן שוות כמו תפוחים
וקליות : **א"ר** ירמיה להקדים דא"ר
יוסף וכו' . פירש"י והר"י לפי גרסא זו
אח"כ הא דאמר רב יוסף כל המוקדם
כו' יהודה דוקא אבל ר' שמעיה גרים
אמר רב יוסף וכו' ואח"כ אליבא
דרבנן ומיירי שאין חביבין זה מזה
דא' חלונן בחד מוקדם דא'
חביבין פשיטא דחביב קודם דא'
אפי' בשאר מינין לגבי שבעת
המינים אמרי רבנן דמברך על
איזה שיראה ומילתא דרב יוסף
מילתא באפי נפשה ולא כהירא
דבסמוך משמע דגרס דאמר רב
יוסף ואח"כ כו' יהודה דוקא
דאמר רב חסדא ורב המטענ הוו
יחסי בסעודתא וכו' א"ל לא סבר
לה מר להא דרב יוסף דאמר כל
המוקדם וכו' : **במאי** פליגי .
כלומר מאי טעמא דר' יהודה דאמר
שבעת המינים עדיף מאי עדיפות
שייכא בהו אחר שאין יכולין לפטור
שאר מינין ומשני דהעדיפות הוי מן
ההקדמה : **א"ר** כדי רביעית יין וכו' .
פ' אס' אכל' עליון או לולבין כדי
רביעית יין חביב אבל אס' אכל מהן
כדי רביעית מים לא מחייב דקליט' והולכין בקל חוץ מן הכלי אבל
כי משערין ציין לריך שיעורא טפי שהיין הוא עב ומחזיק גודש
קלת קודם שיפול מן הכוס רביעית יין ואס' היה מים היה
(ד) ואלא יותר מרביעית * : **כ"ר** בעלי בתים . גבי כלי עץ מחניא :
איייתו

צה א ב מו"פ פ"ח מהל'
ברכות הל' יג סמג
עין כו ח"פ ח' א"ת
ס' ד"א פ"ק ח' :
צו ג מו"י והגמ' שם
ח"פ ח' א"ת שם
ס' ד' :
צו ד מו"י פ"ז מהלכות
קוממא נרעת הל' ז' :
צה ח"פ הלכה ו' :
צמ ר מו"י פ"ג מהל'
קוממא מהל' ב' :
ק ז מו"י פ"ה מהלכות
מירות הלכה ג סמג
לחזין ד' :
קא ח מו"י פ"ח מהל'
שבת הלכה א' :
קב ח מו"י פ"ז מהל'
כלים הלכה ג' :

הגהות הב"ה
(א) גמ' מיון שבעה וכו'
גמ' ליה : (ב) שם
אכילת ארס תחת סתתיו
וכו' ואוכלת כלפתן
(ג) חזק' ד"ס אכל וכו'
דאפילו רבי יהודה :
(ד) ד"ה נפן וכו' סוף
סווא ויאר :

פיין מהכ"א ומהכ"ל
[נראה דהך כדפרישית
הוא סיוס דבור החוש'
ומתחיל דבור חדש מן
הגמ' דלעיל ופי' כמו
תפוחים וכו' ותיבת לעיל
הוא כמו שאינו הרבה
פעמים כשהפסד דבורי
חוס' להורות מקום שזו
שייך לעיל והמשמעות
שזו והפסדו הכל לדבור
אחד (וכן גמ' הגאון
מכ"א מו"לנא)]

גליון חשים
גמ' כל המוקדם כפסוק
ע"י טורי לכן תגיגה
דף י"ב ע"כ ד"ס ואל
האין :

[ופ"ע חוס' עירובין ד'
וחוס' סוכה ו.]

לעיל לה
הקדמן פד

פירושין ד'
סוכה ה'
חולין ט"א
נעשים פ"ג

ח"כ פ' מלועז
פיר' פ"ה

אלות פ"ב

כלים פ"ו
שבת ק"ב
עירובין ד'
[כד]

[עירובין סכ']